

2 к л а с

II семестр

Тема № 3. Джерела музичного мистецтва

Розділ. Подорож з піснею, танцем, маршем

Урок 22

Тема уроку. Подорож з маршем

Мета: Сприяти розвитку наступних компетенцій:

Навчально-пізнавальної – визначити особливості маршу залежно від проникнення в музичні жанри.

Навчити розпізнавати зміну характеру музики в залежності від музичного жанру, типу музичного образу.

Визначити роль Кози (як персонажа та дійової особи) в народних казках, піснях, музичних виставах.

Ціннісно-сислової - на прикладі опери М. Лисенка «Коза-дереза» формувати уявлення про особливості оперного жанру та оперної драматургії, про розвиток дії в музичному спектаклі.

Компетенції особистісного самовдосконалення – формувати навички самостійного оцінювання музичних творів.

Розвивати відчуття ритму, слухову активність, музично-творчі здібності (вокальні, акторські), уяву, фантазію;

Виховувати емоційну чутливість до музики, почуття доброти, співчуття, мужності, непримиримості до зла.

Соціально-комунікативної – розвивати почуття партнерства, вміння спілкуватися у групі однокласників.

Загальнокультурної – формувати інтегративне мислення – розуміння учнями зв'язків музики з іншими видами мистецтва та життям.

Виховувати любов до класичної музики.

Музичний ряд: фрагменти з опери М. Лисенка «Коза-дереза»: пісня Кози, хор «Ходім, братці, воювати», український народний танець «Козачок»

Літературний ряд: українська народна казка «Коза-дереза»

Візуальний ряд: відеофрагмент «Ходім, братці, воювати», ілюстрації, плакат з трьома «китами», мультимедійні блоки.

Наочні посібники: портрет М. Лисенка, поспівки, нотна сходинка, нотна хрестоматія, роздатковий матеріал.

Обладнання уроку: музичний інструмент, магнітні палички, кольорові смужки, комп'ютер, мультимедійний проектор.

ТИП УРОКУ: урок-подорож з елементами рольової гри.

Структура уроку

- I. Організаційний момент.
- II. Актуалізація опорних знань.
- III. Мотивація навчальної діяльності.
- IV. Повідомлення теми і мети уроку.
- VI. «Вокально-ритмічна зарядка»
- VII. Основна частина уроку:
- VIII. Підсумок уроку.
- IX. Домашнє завдання (творча робота).

ХІД УРОКУ

Учні заходять до класу під музичний супровід українського народного танцю «Козачок».

I. Організаційний момент.

Музичне вітання

Вчитель: Урок музики почався
Кожен з нас приготувався
Ми готові вже співати
Грати і марширувати
*Проспівав дзвінок,
Починається урок.
Добрий день!*

Діти: *Добрий день!*

Вчитель: Давайте привітаємо гостей на нашому уроці:

Разом з дітьми співаємо вітання.

II. Актуалізація опорних знань

Вчитель: Мене звать Євген Миколайович. На сьогоднішнім уроці я буду вашим учителем музики.

- Скажіть мені, будь ласка, під яку музику ви зайшли у клас? («Козачок»).
- Вона пісенна чи танцювальна? (танцювальна)
- У які музичні країни привела нас танцювальна музика? (у балет та симфонію)
- Що таке балет (це великий музичний спектакль, де всі герої танцюють), симфонія? (це великий твір для симфонічного оркестру з чотирьох частин).

III. Мотивація навчальної діяльності

Пригадаймо тему другого семестру Слайд 1 (вказати на тему на дошці). Ми з вами продовжуємо подорожувати з піснею, танцем, маршем. (показати на плакаті трьох «китів»).

IV. Повідомлення теми і мети уроку

На минулому уроці ви розпочали подорожувати з третім «китом» і сьогодні ми продовжимо цю подорож. Тема нашого уроку «Подорож з маршем»

слайд 2

Наприкінці уроку ви зможете відповісти на запитання (вказати на дошку):

- У яку музичну країну нас привів марш?
- У які музичні країни можна потрапити з піснею, танцем, маршем.

А допоможе нам знайти відповіді на ці питання музика видатного українського композитора Миколи Лисенка (вказати на портрет) з опери «Коза-Дерева», а саме пісенька Кози і хор «Ходім, братці, воювати».

У вас на столах кольорові палички, до яких ми будемо звертатися протягом уроку.

І так, у подорож.

VI. «Вокально-ритмічна зарядка»

1. Розпівування

- Подорож (*доброзичливо, рішуче*)
- Краю рідний мій (з повагою, радісно)

2. Ритмічні вправи

(повторити *ТА* *ТІ-ТІ*) слайд 3

2 | І П | П І | І П | І П |

(на дощці магнітними паличками викладено ритм пісні Кози)

- Прочитати ритм за малюнком
- Визначити розмір (метр), скільки ударів пульсу в одному такті). Що означає цифра 2?
- Прочитати і проплескати
І ряд – говорить.
ІІ ряд – плескає
ІІІ ряд – крокує на сильну долю

(Усі разом все виконують і допомагають вчителю співати)

Слайд 4 Гра «Композитор»

Учитель: У вас на партах лежать кольорові палички. Пропоную вам удвох скласти ритмічний малюнок, потім один учень читає ритмічний малюнок, інший – його або плескає, або відстукує (*виконують разом*).

VII. Основна частина уроку.

Полюбляють всі казки

І дорослі, і малі.

Наша подорож привела нас до української народної казки «Коза-дереза».

Слайд 5 (*показати книжку*). Козу назвали Дерезою, бо дереза – це колочий куц. Чому саме так? Це ми з вами узнаємо, коли звернемося до казки.

Учитель: Жили собі дід та баба. Купив якимось дід на базарі козу. Любив її, шанував, а вона була хитра, брехлива, зла, як колочий куц. Прогнав дід колу.

Побігла вона до лісу. Натрапила там на хатинку лисички та зайняла її.

Лисичка пішла за квіточками, що прикрасити у хатинці, а коли повернулася – здивувалася, хто ж це у її хатинці. Прослухайте, що відповіла Лисичці Коза. Зверніть, будь ласка, увагу на характер Кози та тип музики.

(слухання пісні Кози).

слайд 5 включити грамофон

- Що ви можете сказати про Козу? Яка вона? (*хитра, зла, груба*)
- А що таке копа? Копа - це грошова одиниця, яка приблизно дорівнювала 50 копійкам. Звісно, у наш час за таку суму козу не придбаєш. Однак у той час це була дуже велика сума.
- Який це тип, «кит» в музиці? (*пісня*) – показати на картинці «кита»

Учитель: Так, це пісня з інтонаціями маршу. Зараз ми з вами її розучимо разом із рухами, а допоможе нам у цьому _____.

*(розучування пісні).***слайд 6**

Коза у нас щось не дуже зла, а може це й гарно.

Що ж було далі? Звернемося до казки.

Лисичка дуже плакала, що в неї відтепер немає хатки. Зайчик, вовчик, ведмідь хотіли їй допомогти, але Коза всіх залякала. Вони розгубилися, бо не знали, що це за звір такий. І тільки рак-неборак допоміг прогнати Козу.

У житті небораками називали людей, становище та дії яких викликали співчуття.

Учитель: Дійсно, хоч рак і маленький і незграбний – він не побоявся Кози-Дерези. Він зібрав усіх звірів і сказав: «Ходім, братці, воювати» і вони прогнали козу.

- Чи сподобалась вам казка?

Слайд 7 Видатний український композитор Микола Лисенко на мотив цієї казки написав чудову дитячу оперу, яка має назву «Коза-Дереза». Свою любов до дітей він виразив ще у двох операх: «Пан Коцький» та «Зима і Весна».

Давайте згадаємо, що ж таке опера? (це велика музична вистава, у якій дійові особи не говорять, а співають) **(слайд 8)**

Зараз ми з вами прослухаємо та побачимо, як співали усі рятівники Лисички, яких зібрав рак-неборак, у виконанні вихованців Київської музичної школи ім. М.Лисенка.(демонстрація відео) **слайд 9**

Під час слухання зверніть увагу, який тип, «кит» буде звучати.

(Слухання «Ходім, братці, воювати»)

- Який тип музики звучав? (марш-пісня)
- Який характер цього маршу? (сміливий, рішучий, войовничий)

Фізкультхвилинка. Гра «Військова гра»

Вибрати із класу одного учня, він показує класу різні «військові» рухи: крокує на місці, робить повороти вліво-вправо, віддає честь (ця гра проходить по принципу відлуння).

VIII. Підсумок уроку.

Учитель: Наша з вами подорож закінчується. Я гадаю, що вже ми з вами можемо відповісти на запитання, які ми поставили на початку уроку.

- У яку музичну країну нас привів марш? (опера)
- У які музичні країни можна потрапити з піснею, танцем, маршем?(опера, балет, симфонія).

Підніміть, будь ласка, ті кольорові палички, які відповідають вашому настрою зараз. Бачу, що вам наша подорож сподобалась.

Мені також було дуже приємно з вами подорожувати, однак, нажаль, наш урок закінчується. Ви розумні та талановиті учні. За роботу на уроці усі ви отримуєте по 10 балів, а _____ по 12 балів.

IX. Домашнє завдання (творча робота).

На спогад про наш сьогоднішній урок пропоную вам творчу роботу. Намалюйте вдома свою власну Козу-дерезу.

Я бажаю вам усього найкращого. **слайд 10**

Музичне прощання. Вихід під марш «Ходім, братці, воювати»